

Ej sekretess

BESLUT

Datum	Diarienummer	Ärendetyp
2022-10-21	22FMV7446	12.2
		Sida
		1(4)

Utrikesdepartementet
Regeringskansliet
103 33 Stockholm

Er referens
Charlotte Sammelin

Ert datum	Er beteckning
2022-09-26	UD2022/12161

Remissvar Single Market Emergency Instrument

Beslut

Försvarets materielverk (FMV) har fått Single Market Emergency Instrument (SMEI) på remiss. FMV anser förslaget ger en ökad överstatlighet till Kommissionen som kan tolkas som hämmande för den enskilda medlemsstaten och dess företag. FMV delger därför ett antal synpunkter:

Ärendet

Covid-19-pandemin och utbrottet av kriget i Ukraina har påverkat den inre marknadens normala funktion och EU:s ekonomi. Kommissionens förslag till krisinstrumentet för den inre marknaden (*Single Market Emergency Instrument*, SMEI) bygger på de lärdomar som dragits av dessa kriser. Genom SMEI-förordningen skulle möjligheter införas till undantag från EU:s harmoniserade produktlagstiftning, vilket skulle göra det möjligt att snabbare släppa ut krisrelevanta varor på marknaden.

Syftet är att se till att Europa är bättre rustat inför möjliga nödsituationer i framtiden genom att upprätta en omfattande krishanteringsstruktur som avser olika nivåer av inverkan på den inre marknaden. Detta kommer att utgå från följande huvudsakliga delar:

- En rådgivande grupp
- En ram för beredskapsplanering
- En ram för övervakningsläge avseende den inre marknaden
- En ram för krisläge avseende den inre marknaden

SMEI-förordningen är ett komplement till EU:s andra lagstiftningsåtgärder för krishantering, t.ex. civilskyddsmekanismen och EU-regler för särskilda sektorer, leveranskedjor eller produkter såsom halvledare, vilka redan förutser riktade krishanteringsåtgärder.

Generella synpunkter

FMV anser att förslaget på många sätt ger uttryck för Kommissionens önskan om ett större mandat snarare än att det medför konkreta resultat som stöttar medlemsstaterna. FMV anser att texten genomgående är alltför allmänt hållen, oklar och att Kommissionens befogenheter överskrids.

FMV

Försvarets materielverk
115 88 Stockholm

Tel: 08-782 40 00
Fax: 08-667 57 99

registrator@fmv.se
www.fmv.se

Org.nr: 202100-0340
VAT nr: SE202100-0340-01

Besöksadress: Banérgatan 62

Ej Sekretess

BESLUT

Datum	Diarienummer	Ärendetyp
2022-10-21	22FMV7446	12.2
		Sida
		2(4)

Förslaget riskerar att medföra en ökad administrativ börda för medlemsstater, företag och organisationer. En önskad ökad styrning från EU får inte bli hämmande eller begränsande för företagen. FMV anser att förslaget innebär risker för enskilda företag och för investeringsklimatet i EU som helhet då förslaget innebär skyldigheter att lämna ut företagshemligheter och krav på att bryta ingångna avtal om Kommissionen anser det nödvändigt. FMV menar att förslaget medför att det troligen blir mindre attraktivt att investera och starta företag i EU särskilt från länder utanför EU. Företagen vill ha förutsägbarhet och lönsamhet och kan inte automatiskt bli tvingade att bryta ingångna avtal t.ex.

I förordningen föreslås skyldigheter att lämna ut företagshemligheter och krav på att bryta mot redan ingångna avtal med tredje part utan möjlighet till ersättning. FMV ser stora risker i att företag blir en bricka där medlemsstaterna har låg eller ingen insyn över upphandling av varor nödvändiga för försvarssektorn om Kommissionen ges möjligheter att besluta om att säkerställa produktion som de själva anser viktig. Detta förslag kommer med stor sannolikhet inskränka eller äventyra äganderätten till det egna företaget.

FMV vill uppmantra till en diskussion och analys om förslaget överhuvudtaget är förenligt med de grundläggande rättigheterna i fördraget. Subsidiaritetsprincipen liksom proportionalitet måste vara styrande även i tider av kris. Grunden för inre marknaden bottnar i konkurrens och öppna marknadsbaserade ekonomier som skapar grunden för tillväxt. FMV hänvisar vidare till vårt remissvar om Halvledarakten från 22 april 2022 där liknande förslag finns ytterligare belysta.

FMV vill lyfta att vi av sekretesskäl inte kan lämna ut vilka komponenter, krisrelevant utrustning, eller tjänster vi använder och redovisa till en tredje part som har bäring på rikets säkerhet då de omfattas av sekretess.

FMV vill också påminna om att det pågår ett arbete att se över möjligheten till en nationell samordning av försörjningsberedskapen i Sverige, Dir 2021:65 som ska slutredovisas 31 maj 2023.

FMV ser detta förslag som ett i raden av många där Kommissionen önskar ett större mandat på medlemsstaternas bekostnad. Det är i kris och krigstid särskilt viktigt att inte lagstiftnings- och beslutsmakt automatiskt flyttas till ett överstatligt organ. Såvitt FMV förstår är syftet med förordningen att undvika sådana protektionistiska reaktioner i Europa som gjorde sig gällande under pandemin. FMV föreslår att Regeringskansliet initierar en dialog med andra medlemsländer om Kommissionens mandat i förhållande till den nationella bestämmanderätten, givet den nya säkerhetspolitiska situation vi nu befinner oss i.

Initiala synpunkter per artikel

Artikel 2

Para 1 och 2

FMV ifrågasätter Kommissionens önskan att ansvara för försörjningskedjor, förhandla avtal med tredje land och att Kommissionen ska kunna besluta om exportförbud. Export och exportkontroll utgör nationell beslutanderätt för den enskilda medlemsstaten. Vidare behöver uppbyggnad av administrativa strukturer samordnas och styras av medlemsstaterna. Utökad central administration behöver motverkas.

Para 8

FMV ställer sig bakom skrivningen i den delen det hänvisas till att förordningen inte omfattar möjligheter att försvara territoriet. FMV konstaterar att vi upphandlar en mängd materiel som inte är militära utan har statusen dubbla användningsområden. Dessa kommer i så fall hanteras under förordningen och kan i så fall innebära att vid en kris, att det är Kommissionen som beslutar vilka produkter som Sverige blir tilldelad. FMV anser detta vara nationell kompetens.

Artikel 3

Definitionen t.ex. av kris är otydlig och behöver förtydligas. FMV undrar också vilka typer av varor och tjänster som anses vara av strategisk betydelse.

Artikel 4

Den rådgivande grupp som föreslås kräver ytterligare strukturer vilket hämmar möjligheter till samordning med andra organ och intressenter.

Artikel 5

Para 1

Skapandet av en "Central Liaison Office" riskerar att bidra till en ökad administrativ börda. Det är viktigt att de uppgifter som hamnar här är rimliga i förhållande till nyttan oavsett hur denna funktion ska preciseras.

Artikel 8, 13

Kommissionen förslag om framtagande av varningsindikatorer, "ad hoc alerts" anser FMV enbart blir administrativt, godtyckligt och svårdefinierat liksom kostnadsdrivande.

Artikel 12

Para 1 och 2

FMV kan inte lämna ut information om tjänster, antal komponenter eller produkter som omfattas av sekretess med hänvisning till rikets säkerhet.

Para 3

FMV anser att det är bättre att samordna lageruppbyggnad likt det som gjordes inom rescEU.

Artikel 17

FMV anser att export är en nationell angelägenhet som inte Kommissionen bör begränsa.

Artikel 21

Para 1 och 2

Ej Sekretess

BESLUT

Datum	Diarienummer	Ärendetyp
2022-10-21	22FMV7446	12.2
		Sida
		4(4)

FMV ställer sig frågande till om denna tjänst ska vara tillgänglig och öppen för alla. Den riskerar att bli oerhört omfattande.

Artikel 24, 25, 26, 27

FMV anser att frivilligheten måste värnas, skrivningarna i artikeln gör den tvingande och det kan få konsekvenser för rikets säkerhet och behöver vidare analyseras.

Artikel 28 mfl

FMV anser att samtliga paragrafer som tar höjd för ett bötesystem bör strykas. De utgör alltför långtgående ingrepp i kontraktsrätten och kommer att påverka marknaden negativt.

Artikel 33, 34

Kommissionens önskan om att ta över upphandling för medlemsstaterna måste ske på frivillig basis då detta är ett medlemsstatsansvar. FMV påminner om att kompetens finns på medlemsstatsnivå och inte automatiskt kan eller bör tas över av Kommissionen.

I den slutliga handläggningen har Inköpsanalytiker Åsa Widmark, Juristen Fredrik Schyllander, Rådgivare Rasmus Gårdnäs, Rådgivare Cecilia Lagerdahl samt C Jur Int Håkan Lombrink deltagit. Rådgivare Cecilia Lagerdahl har varit föredragande.

Försvarets materielverk

Anders Sjöborg
C Juridik och Säkerhetsstaben

Cecilia Lagerdahl
Rådgivare

Sändlista

Försvarsdepartementet, Maja Björk
Försvarsmakten

Kopia till

Arkiv